VIII. évfolyam Zombor, csütörtök 1889. évi október hó 31-én. 87. szám.

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG: Grómon- és Zrinyi-utcza sarkán, I-ső emelet, hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt. Néptanitóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Vádinditvány Fehérváry ellen.

Irányi Dániel vád alá helyezési inditványa nálunk is élénk megbeszélés tárgyát képezte, — és a nézetek itt is, — mint országszerte, eloszlók a fölött, hogy vajjon czélszerű s hasznos volt-e Fehérvárynak ama tényét, hogy a tekete-sárga lobogót a honvédségnél jelzászló alakjában sanctionálta, — megbélyegezni.

Sokan éppen nem osztoznak ama felfogásban, hogy a vád alá helyezési inditvány merőben czéltalanul terjesztetett a parlament elé.

Mert vajjon mik azok az indokok, melyekkel a kormánypárt Irányi Dániel vádját a nevetségesség és elhamarkodottság színébe szeretné öltöztetni?

Mindenekelőtt s főként hangoztatják, hogy midőn a parlament többsége az Irányi interpellatiójára adott választ tudomásul vette, absurdumként tűnik föl az a föltevés, hogy most Irányi inditványa komoly figyelembe részesülhetne.

Bizonyosra vehette Irányi, hogy vádja fölött egyszerű szavazással napirendre fognak térni.

Ezek és ahhoz hasonlók azok az indokok, melyekkel a függetlenségi párt vezérének merész fölléptét a kormánypárt kicsinyesnek s méltóság nélkülinek szeretné föltüntetni.

Azonban a nagyközönségnek, annak a millió és milliónyi fő és nyelvnek meg van a maga hamisithatatlan fölfogása, melyet nem lehet ujságczikkekkel egyszerűen elforgatni s megzavarni.

Az ország gondolkozó polgárai nem abból a szempontból fogják föl Irányi vádját, hogy vajjon sikeres lesz-e?

Ilyen illusiókban nem ringatózik az a közönség, mely 15 év óta tanulja ismerni Tisza Kálmán szavazógépét.

S attól a parlamenttől, mely készségesen megszavazta volna a 14. és 25. §§-okat, mely szántalan izben szavazott önmaga ellen, megszavazva valamely törvényjavaslatot s azután ismét visszasziva, — nem várta s nem várhatja az ország, hogy most, midőn nem elvekről, helytelen kormányzati tények megváltoztatásáról, hanem egy ministernek s ezzel az egész ministeriumnak csúfos megbuktatásáról van szó, hogy most az igazságot s nem a pártérdeket fogja keresni.

Kétségtelenül állott e tudat a függetlenségi párt vezére előtt is már akkor, midőn elhatározta, hogy vádját a parlament ele terjeszti.

S hogy mi volt a komoly, a méltóságteljes czél, melyet Irányi a vádinditvánnyal el fog érni, azt megmondjuk a következőkben:

Arra a válaszra, melyet Fejérváry olyan egyszerűen, oly semmitmondón a magyarság elé vetett, — nem lehetett más felelet, mint kijelentése annak, hogy a magyar nemzet az olyan ministert, a ki annyira nem ismeri Magyarország közjogát, hogy azt frivol módra a parlament szine előtt ignorálja s kigunyolja, — vád alá helyezendőnek deklarálja.

Csupán ez a kijelentés, csupán ennek impozáns alakban való köztudomásúvá tétele képezi az inditvány egyszerű czélját.

A vád alá helyezési inditvány az ország hazafias polgárai elé van állitva, s nemcsak a parlament, de a nemzet is itél, s minden szivben megfogamzik egy-egy határozat.

A parlament napirendre térhet Irányi inditványa fölött, de a magyar nemzet előtt Fehérváry vád alá helyezve s elitélve leszen s ennek az itéletnek a végrehajtása gyanánt fog jelentkezni a nemzet szivósabb s kitartóbb ragaszkodása jogaihoz s vérrel kivivott alaptörvényeihez.

A czél tehát nem Fehérváry elitéltetése, mert ezzel a történt sérelem önmagában elenyészni nem fogna, de a nemzeti önérzet emelésével, a jogainkért való küzdelem bátoritásával el fog éretni az, hogy a jövőben nemzeti méltóságunkat könnyelmüen meggyalázni magyar ministernek nem fog eszébe jutni.

S a mint az ellenzék a vád alá helyezési inditványnak napirendre való kitűzése mellett fog szavazni a „vota ponderantur" elve érvényesülni fog épugy, mint mindazon törvényjavaslatok fölötti szavazásnál, melyeket az ellenzék annak daczára, hogy bizonyosan tudja, mikép kisebbségben fog maradni, mégis elvet.

A vád tehát nem volt czéltalan, nem volt elhamarkodott, habár Tisza szavazógépe napirendre is tér fölötte.

Országgyűlési napló.

okt. 25-én. A képviselőház mai ülésében folytatta a közutakról és vámokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását s ma hét paragrafust tárgyalt le. Az ülés elején Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter terjesztette be szokásos jelentéseit a katonai tanintézetek magyar alapitványi helyeinek betöltéséről és a Ludovica-akadémiáról. A részletes tárgyalás folyamán, a 17-ik paragrafusnál Hieronymi Károly és Illyés Bálint nyujtottak be módositványokat, melyeket Almássy Sándor és Szederkényi Nándor támogattak. Az eredeti szöveg mellett György Endre, Almássy Géza s végül Baross Gábor kereskedelmi miniszter szólottak; a ház a módositásokat nem is fogadta el. A 18-ik szakasznál Papp Elek kért felvilágositást, mit Baross Gábor miniszter és Bezerédj Viktor előadó megadtak. A 18-ik szakasznál Gullner Gyula módositványát, Baross Gábor miniszter hozzájárulása után elfogadta a ház. A 23-ik szakasznál nagy vita kezdődött, melyet holnap is folytatnak. E szakasz intézkedik ugyanis az egyes állami adó után kivetendő törvényhatósági utadónak kivetése, kezelése és behajtása tárgyában. Ma hozzá szólottak a szakaszhoz Molnár Antal, Gullner Gyula György Endre. Holnap folytatják a részletes tárgyalást.

okt. 26-án. A mai ülés elején bejelentették s felolvasták Irányi Dánielnek s társainak inditványát Fejérváry Géza báró

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

SINON.

Beszély: Hiadortól.

(Folytatás.)

VII.

Cassandra szomorun mosolygott.

— Ha áldozatom által hazámat megválthatnám, szivesen feláldoznám érte magam; de te jól tudod atyám, hogy én már Coroebus jegyese vagyok.

— A haza érdeke fölment igéreted alól. Ajax a lokrisi király fia koronát tesz homlokodra, mig Trója végéről elhárítja a veszélyt.

— Azt sem ő, sem Coroebus el nem hárithatja. Az itéletet kimondták az istenek; a Fatum hajthatatlan. Küldd vissza a követet.

— De a követ egy aranykoronát hozott neked menyasszonyi ajándékul.

— Küldd visssza a koronát is.

— Hát Tróját lángba akarod boritani?

Cassandra térdre ereszkedve megcsókolta atyja remegő kezét és engedelmes hangon mondá; én Priamos leánya vagyok!

— Küldjétek be a követet.

A követ megjelent.

— Vidd vissza uradnak a koronát, szólt Priamos. Elvárom az ostromot, mellyel fenyeget.

— Mondd Ajaxnak — tevé hozzá Apolló jósnője — elvárom őt, Minerva szobránál hidegen, mint a szobor.

A koronával a követ eltávozott és Coroebus, ki tanuja volt e jelenetnek, Cassandra lábaihoz veté magát e szavakkal: isteni szépség! ne a jövőben olvass, hanem szemeimben.

Be vannak azok zárva, — szólt halkan jegyese.

Most Cassandra egyszerre átszellemült alakot öltött s behunyt szemekkel olvasá a sors könyvében a következő jósigéket:

»Ne aludjatok ma éjjel, várjátok meg a hajnalt, mert a hajnali csillag véresen fog fölkelni Ida hegyén.«

— Ne félj gyermekem! — válaszol Priamos — hisz Trója most bevehetlen, falai közt van a Palladium.

Apolló jósnője mosolygott rá, de mily baljóslatu mosoly volt ez!

Nemsokára lefeküdt a palota népe és édesen elaludt épugy, mint a trójai nép az öröménnep után. Csak egy lámpa égett Minerva templomában.

Invadunt urbem somno vinoque sepultam.

Ezalatt leszállt az éjfél széles fátyolával eltakarva ugy a mimirdonok, mint a dolopok cseleit. Ez azon pillanat, hol a halál testvére lezárja a fáradt szempillánkat és elalszik a dolgos nép oly édesen, mintha kivették volna feje alól a föld kemény vánkosát.

Az álom mindig édes, hát a veszedelemből való megszabadulás után. Elaludt a gond, az öröm, csak az ármány vírasztott.

Egyszerre rémes kiáltások hangzának a főutczáról:

— Az ellenség! betört az ellenség!

Valóban az egész hajó-had elözönlé a város utcáit, gyujtva és öldökölve, a mit utjában talált.

Erre! Erre! — kiáltá Sinon fáklyáját lobogtatva — mig két szeme rémesebben égett fáklyajánál, erre Pyrhus! erre Ulysses! — utánam Ajax! ismerem jól a királyi palota bejáratait, jártam eleget ott álruhában.

De Ajaxnak nem kellett utmutató, ő is ismeré a palota kapuit rejtek ajtóival együtt, gyakran szivesen látott vendége volt a királynak.

Az igazság érdekében meg kell vallanunk, hogy Sinon nem ölt, csak az öldöklés utját mutatta a vezéreknek.

Eleinte a görög sereg könnyen nyomult előre, a trójai harcosok félig álmosan és meglepetve alig tudák: mi történik; csak midőn Sinon bizalmas alakja! — sötét, károrvendő és ádáz lett.

Erre! erre Agamemnon! — kiáltá a vezérnek, ki magához méltó ellenséget keresett.

Aeneás háza távol esvén a királyi palotától, csak később jelent meg a vész szinhelyén, de mihelyt ragyogó pajzsa felcsillámlott a trójai szétszórt sereg előtt, azonnal tömör testté lőn és hadi kocka megváltozott.

Csakhamar visszavette az iliumi és catumbriai kaput, hol Ulysses állomásozott. Aenéás utat nyitott mindenütt rettentő kardjával, elvágva a csapatokat a vezérektől.

A megváltozott hadi szerencse után, a trójaiak oly ellenállhatlan erővel harczoltak, hogy az ellenséget kiverték a scaeai és antenori kapun is.

De e szerencse csak pillanatnyi volt, mert a görögök közt hirtelen az a hir terjedt el, hogy Phyloctetes, kit Ulysses hitt meg Trója ellen, megérkezett Hercules ijjával.

Nagy volt az öröm és lelkesedés a hadseregben, mert Hercules nyilaihoz volt kötve Trója bevételének reménye.

Óriás termete, mely szélességre és idomokra nézve hasonlitott a lernai hős termetéhez, kimagaslott a küzdők soraiból. Utána ment hadszekere, hol hadi társai egymás mellett feküdtek: a bárd, a dárda és egyéb fegyverek. Neki elég volt a nyilvessző.

Csak két kapu maradt még az ellenség birtokában: a trójai és dardan kapu. Aenéás hadi terve az volt, hogy elfoglalja előbb mind a hat kaput s ezáltal elvágja a visszavonulás utját az ellenség előtt; de a görögök nem gondoltak most sem a kapuval, sem a visszavonulással, hanem a házakba törtek, ott folytatva a harcot, mig benne egy élő harcost találtak.

Sinon jelen volt mindenütt, mint a vész szelleme. Majd Ulyssesnek, majd Menelausnak osztott tanácsot, kik Vesta templomát tüzték ki célul, ott vott elrejtve az összes trójai kincs; ott volt Helena is.

Gondolt is Ulysses Helenával, neki arany edények, ezüst kelyhek, drága kövekkel ékesitett kardkötők kellettek, mik a hosszu háboru folyama alatt Trójába vándoroltak.

A görögök létrákat támasztva a falakhoz, tömegekben másztak be az abblakokon, honnan forró ólmot öntöttek rájok. Midőn a védelem legutolsó eszközeiből is kifogyott a vár népe, tornyokat zuditott le az ellenségre, mely óriási sulyával százakat temetett el. Élet-halál harc folyt minden házban, hol a fér-

honvédelmi miniszter vád alá helyezésére vonatkozólag. A vádindítvány indokolására november 6-dikát tűzte ki az elnök. A közutakról szóló vitában ma folytatták az utadó-minimum tárgyalását. Gulner tegnapi módosításának pártolására Gaál Jenő kelt fel. Papp Elek az alföldi utak érdekében emelt szót. Bezerédj előadó s Baross miniszter Gulnerrel polemizáltak. Gulner észrevételeket tett a miniszter számitására s miután ezt a következő szakasznál Zay ujra felemlitette, a miniszter számitásának védelmére kelt. A 25-ik szakasznál Boross Béni az összes napszámosok megadóztatását inditványozta, mig Linder György a napszámosokat a közmunka teher alól kivenni kivánta. Linder inditványát Tóth Ernő, Gaal Jenő, Beöthy Ákos s Kass Ivor támogatták, a kormánypárti szónokok pedig ellenezték. — Hétfőn folytatatják a napszámosok közmunkaadó kötelezettségének tárgyalását.

okt. 28-án. A képviselőház ma folytatta és befejezte a közutakról és vámokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Egy ülés alatt tehát 138 szakaszszal végzett. A 25-ik szakasz folytatólagos tárgyalásánál Bolgar Ferencz nyujtott be módositást, melyhez részben Baross is hozzájárult. Elfogadta Kiss Albertnek a néptanitók részleges mentességére vonatkozó inditványát is, mig Thaly Kálmán ama javaslatának, mely szerint a szakasz a bizottsághoz utasittassék vissza, mellőzését kérte. Baross felvilágositása után különben Thaly inditványát visszavonta.

A következő §-nál Molnár Antal, a 30., 38., és 41-iknél pedig Petrich nyujtott be módositásokat. A 88-ik szakasz Chorin módositásával vált törvénynyé és a többi pontok óriási többsége változatlanul elfogadtatott.

A IV-ik résznél, mely a főváros közutaira vonatkozik, Kaas Ivor báró szólalt fel Budapest-főváros utügye szempontjából birálva a 154—158. §-okat, minden fennakadás nélkül akár ki is volna hagyható. Baross Gábor választásában eloszlatni igyekezett Kaas Ivor báró aggályait és biztositotta a törvényhozást a kormánynak, a főváros iránt való jóakaratáról.

A Beke-család tragédiája.

Városunkat f. hó 30-án reggel egy borzasztó hir járta be, melynek valóságát — mindaddig, mig a tények arról meg nem győztek — senki sem akarta hinni.

A száraz hir annyit vitt sebtiben szét, hogy Beke Árpád — a helyb. köztisztelet és becsülésben álló Beke Gyula megyei főszámvevő — rég beteges 20 éves fia reggel 8 óra tájban revolverrel agyon lőtte mostoha-anyját s nyomban utána önmagát.

A rémes eset részleteiről tudósitónk nyomán a következőket közölhetjük:

Beke Árpád a gyilkossági kisérlet tettese s öngyilkos — egy évek hosszú során át gyógyithatatlan betegségben sinylődő ifjú, kit éppen betegsége miatt a Beke-család külön lakásban helyezett el, honnan csak étkezni járt át szüleihez, f. hó 30-án d. e. 7—8 óra közt — mint rendesen reggelire ment át szülei házába.

Egészen nyugodt arczzal fogott hozzá reggelijének elfogyasztásához s mostoha anyja — éppen nem sejtve ama borzasztó szándékot, mely ez időszerint Árpád agyában forrongott, nyugodtan fésülködött a tükör előtt.

Egyszerre csak a tükörből Árpád dult arczát látja meg, mely felé közeliteni látszott, s egyidejüleg egy pisztoly csöve irányul felé.

Ösztönszerüleg lehajol, a lövés eldördül, azonban a golyó szerencsére csak balvállát horzsolta, mire a halálig megrémült asszony futásnak eredt, azonban az örjöngő — a menynyire sánta lábai engedték, utána biczegett, s ismét lőtt, most is találva, de csak horzsolva mostohaanyja karját.

Ez alatt a nő a lépcsőkig ért, s itt találta fültövén a harmadik lövés, melytől szédülten bukott le a lépcsőkről, anélkül azonban, hogy a seb ezuttal is veszélyes lett volna.

A nagy zajra, mely e háromszoros lövés s a jajveszékléssel támadt, a házban lakó Ohrenstein család tagjai összefutottak s a szomszédban levő Mihályi János megyei árvaszéki elnök fiai és cselédei is segélyére siettek az eszméletlenül fekvő nőnek, s Mihályi Ernő arról is gondoskodni akart nyomban, hogy a dühöngő további merényletei lehetetlenné váljanak.

Beke Árpád ugyanis a tett után visszavonult a szobába s ott várakozó állást látszott elfoglalni.

Mihályi Ernő meghagyta a kocsisnak, hogy menjen a szobába s vegye el Árpádtól a fegyvert. A kocsis a szoba felé közelitett, mire a negyedik lövés dördült el, mely azonban nem talált, ámde a kocsis többé nem mert a szoba felé közeliteni. Most Mihályi Ernő maga kisérte meg a bemenetelt. Kevés vártatva eldördült egy ötödik, azután egy hatodik lövés s mire Mihályi Ernő a szobába lépett, a szerencsétlen örjöngő éles késsel elmetszett torokkal s két sebből vérző fejjel feküdt a szoba padozatán nagy tócsa vérben — haldokolva. Ugy látszik el akarta a nyakát vágni, azonban az okozott seb nem látszott előtte halálosnak, s a türelmetlen halni vágyó egy golyót homlokába, egyet nyakszirtjébe lőtt, melyek mindegyike halálos sebet okozott.

A megérkezett orvosok dr. Pataj és dr. Donoszlovits az öngyilkost rögtön kórházba vinni rendelték, a hol élet halál között fekszik. Bekéné — mint értesülünk — könnyü sérüléseket szenvedett s néhány napi ágyban fekvés, és ápolás után az okozott sebek be fognak heggedni.

* * *

Mik voltak a rémes tett okai? Ez az, a mi pletykaságokra könnyen hajló közönségünket foglalkoztatja.

Sokan azt szeretnék elhitetni, hogy a fiú mostoha anyával folytonos viszálykodásban élt volna, hogy a tettet megelőzőleg is elkeseredett vita folyt volna köztük, hogy a fiú rég tervezte volna anyja megölését, stb. stb. Megbizható forrásból azonban nekünk egészen másként jelzik az eset valószinü indokait.

Mindenekelőtt konstatálandó az, hogy a gyilkos már évek óta kinzó csontszűban szenved, mely miatt 2 éven át Bécsben a klinikán feküdt, honnan gyógyitatlanul bocsájtották haza. A szerencsétlen fiú tehát arra volt kárhoztatva, hogy gyötrő fájdalom közt éljen, sánta lábaival, melyek miatt nem tudott társaságba menni s kerülte az embereket.

Igaz, hogy a család a csontszú rendkivüli penetrans szaga miatt a fiú számára külön lakást rendezett be, s évek óta a fiú csak enni járt haza, egyéb idejét pedig az ő külön szobájában töltötte, azonban — értesülésünk szerint, soha semmiféle viszály nem volt a fiú s mostoha anyja között. Ellenkezőleg a fiú még f. hó 29-én tehát a gyilkossági kisérlet estéjén odahaza szüleinél mostoha anyjával s a k k o z o t t.

Ki van zárva tehát annak lehetősége, hogy a fiúnak okai lettek volna ama borzasztó cselekedetre, melyet elkövetett.

S mégis minden jel arra mutat, hogy itt egy előre eltökélt szándékról lehet szólani, s a hat lövetü revolver, melynek minden töltése kilövetett — egyenesen arra vall, hogy a fiú tettét előre meggondolva követte el.

Az is konstatálható, hogy a fiú évek óta foglalkozott öngyilkossági eszmékkel, a mi sulyos baját tekintve — senki előtt se volt föltünő, s nem tulajdonitottak annak nagyobb fontosságot.

Az indokok tehát, — melyek a végzetes tettet némileg érthetővé tehetik, abban összegezhetők, hogy a gyógyithatlan betegség folytán életunt ifju azon gyülölségnél fogva, melylyel gyermekek olykor minden ok nélkül is mostoha szüleik iránt viseltetnek — miután már elhatározta saját életét kioltani, — egyszersmind mostoha-anyját is meg akarta ölni.

Egyelőre e magyarázattal vagyunk kénytelenek megelégedni, ha nem akarunk a mende-mondáknak hitelt adni.

Az öngyilkos ifju természettől ritka észtehetséggel volt megáldva, s magányában folyton tanulással foglalkozott. Beszélt franczia, olasz, angol s több nyelvet is, s átalán igen szeretett filosofálni.

Lehet, hogy a rémes tett pillanatnyi örültségnek tudható be. Az esetről különben közelebbi számunkban is szólani fogunk.

Megyei s helyi hirek.

* **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyi minister Jankovich Emil ideigl. nyugalmazott járásbirósági irnokot a zombori kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki.

* **Irnoki állásra** pályázat van hirdetve a zombori kir. törvényszéknél.

* **Helyettesités.** Kuzmics Lajos helybeli kath. tanitót sarcoma betegsége miatt a kath. iskolaszék 3 hóra szabadságolta és helyettesétül Orehoja Béla okl. tanitót hivta meg.

* **Az alispán szemleutja.** Schmausz Endre vmegyei alispán megkezdte hivatalos szemleutját, mely különösen az alsó Bácskára terjedt ki. F. hó 25-én Ujvidéken volt, hol a főszolgabirói hivatalt vizsgálta meg. Innen 26-án Futtakra ment, majd Glozsánra, Csébre és Palánkára. Szerdán városunkba visszaérkezett.

* **Kiházasitási alapitvány.** Gvosgyák Gábor ur és neje, Fanczli Paulina, kulai lakosok, egy 500 frtnyi „Kiházasitási alapitványt, a bácskai orosz gör. kath. szegény sorsú, de jó erkölcsi leányok számára“ létesitettek, mely tőkének 40 frtos kamatösszege az idén egy kuczurai hajadonra esett. Folyó hó 19-én lett ezen 40 frt Gvosgyák úr által Mihalyovszky Anna, 16 éves kuczurai leánynak kiutalványozva.

* **A ágostai evangelikus** hiveknek tudomásul adatik, hogy november 3-án délelőtt 10 órakor az e czélra kibérelt helyiségben Istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hivek ezennel meghivatnak. Gallé Emil s. k. egyház felügyelő Korosy Emil s. k. ág evang. lelkész.

* **Pater Zimmermann,** afrikai hittéritő november hó 2-án Zomborba érkezik s másnap reggel fél 10 órakor a rom. kath. templomban szent beszédet fog tartani. Pater Zimmermann pécsi születésü a Jézus társaság tagja több évig működött mint hittéritő Zambesi vidéken s most körutat tesz Magyarországban, hol missiója javára gyüjtéseket rendez.

* **Érmek.** A zombori kereskedelmi és iparkiállitason oda itélt érmek a napokban Zomborba leküldettek és legközelebb illő alkalommal az illető kitüntetteknek átadatni fognak.

* **Fehér Ipoly** szegedi tankerületi főigazgató, a Balkán félszigeten tett hosszabb tánulmány-utjáról székhelyére visszaérkezett.

* **Nagy hangverseny.** Bignio Lajos cs. és kir. kamaraénekes, Weber Emil zongaraművész közreműködésével hétfőn, november 4-én a városi szinházban hangversenyt tart. Műsor: I. Dallam az esti csillaghoz, Wagner Rikhárt Tannhäuser cimü operájából. Énekli Bignio Lajos. II. Beethoven — Sonate Apassionata, Op. 57. III. Nagy magándallam Verdi „Álarcos bál“ cimü operájából, énekli Bignio Lajos. IV. a) Copin Bercense. Op. 57. b) Copin Fantasie impromptu, Op. 66. c) Moszkovszki, Scherzo Valse, Op. 40. V. a) Schuhmann, „Du bist wie eine Blume.“ b) Mayerbeer, „Komm schönes Fischermädchen“, énekli Bignio Lajos. VI. Liszt, Polonaise E-dur, VII. I. Fame, „Leskameaux“ hymne, énekli Bignio Lajos. Helyárak: Proscenium-páholy 5 frt, a többi páholy 4 frt 50 kr. Zártszék 1., 2., 3. sor 1 frt 20 kr., — 4., 5., 6. sor 1 frt, — 7., 8., 9., 10. sor 80 kr. — Emeleti zártszék 1. sor 1 frt 20 kr., 2. sor 1 frt. — Földszint 50 kr. — Karzati üllőhely 30 kr., állóhely 20 kr. Jegyek előre válthatók Schön Adolf ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál Kezdete fél 8 órakor.

* **Jegyzőválasztás.** Goszpodincén a volt csajkási kerület községében szótöbbséggel Vukov N. ó-kéri aljegyző választtatott meg jegyzőnek.

* **Az ujvidéki** magy. kir. főgymnásiumban — a **horvát-szerb nyelv tanitásával** — a miniszterium végleges intézkedése folytán Gunde Henrik r. tanár bizatott meg.

* **Aranymise.** Kovács Vazul a szent ferencrendi áldozópap rendkormánytanácsnok és a szabadkai gymnaziumnak sok éven keresztül volt igazgatója, okt. hó 27-én tartotta 50 éves áldozárságának jubileumát, a szerzet templomában. A jubilans tiszteletére a rend diszebédet adott.

* **Hymen.** Szigethy István zentai kántor f. hó 23-án esküdött örök hűséget Szeghegyen Köröskényi Irén kisasszonynak.

* **Eljegyzés.** Bergel Antal zentai lakós Mariska nevü leányát f. hó 23-án eljegyezte magának Balassa Gyula ur, a ceglédi póstahivatal főnöke.

* **István nádor képe.** Szárics Imre, Zenta város fougyészének szép reményekkel kecsegtető fia a berlini muzeum számára lefestette István nádort életnagyságban, gazdagon aranyozott magyar huszár-tábornoki egyenruhában. A kép kitünően sikerült.

* **Az I. ujvidéki nőegylet** tegnap, okt. 26-án, a karácsonyi segélyezések javára táncczal egybekötött zeneestélyt rendezett, melyen a 61. gy. ezred teljes zenekara működött közre.

* **Vármegyei bizottsági tagokul** megválasztattak: Adán dr. Hodik János, Jablonszky Miksa, Bizinger János, Beslin Milos, Almáson Arnold Antal, Babér Lajos, Apatinban Schmausz Endre, Tomesányi Ádám, Puck István, Krieg Béla, Bajmokon Budanovits Árpád, Szedresy Károly, Bajsán Szilvásy János, Baracskán Muró Ambrus, Bácsban dr. Kék Lajos, Bácsujfalun Kanya Adám, Bezdánban Bosnyák János, Mészner István, Bikityen Tomanovits György, Bogojeván Berecz Károly, Bresztovácon Zányi Bódog, Bukinban Eichhorn Ferenc, Bulkesen Tessényi István, Csantavéren Szokola Gyula, Matuska István, Csávolyon Goldman Jakab, Cservenkán Kruttschnitt Nándor, Mihályi János, Csében Herczeg Gyula, Csonoplyán ifj. Pálity Antal, id. Kopping Ferenc, Csuroghon Sándor Béla, Vucsetits Gábor, Dautován Spaltenberg Mátyás, Wéber Mátyás id., Deszpot-Szt.-Ivánon Sándor Béla, Doroszlón Gaiszt Béla, Feketehegyen dr. Kern Lajos, Felső-Kovilon Kohut Henrik, Felső-Szt.-Ivánon dr. Zalár István, Filipován Martin József, Gajdobran Bizinger Konrád, Garán Riboviez András, Lánczkor Antal, Gákován Dsida Ádám, Goszpodincén Peits Mita, Gyurgyevón Ticseries Ferenc, Hegyesen Balassy Endre, Hódsághon ifj. Trischler Xav. Ferenc, Dux Károly, Jankovácon Sándor Béla, Boromisza Tibor, Járeken Rohonyi Gyula, Karavukován

---

fiak kidöltek az emberi erőt meghaladó harczban, nők foglalták el helyeiket.

Elvesztett a harcban Rhipeus, Diamas, Hypanis és Apollo főpapja Panthus.

Csak trójai ecset birná hiven lefesteni ez ádáz öldöklést, melynek párja nincs a világtörténelemben.

A testvérháboru iszonyait egy költő sem festette élénkebb szinekkel, mint Virgil. Görög görög ellen harcolt, sokkal nagyobb gyülölettel, mint harcolna a szerecsenek ellen. Achilles fia eljön atyja helyett. Hector fölkel sirjából s ugy kocsizza körül az égő Tróját, Aenéas széles pallosával utat tör magának a királyi palota felé, melyet minden oldalról ostromolnak, halomra hányva az ellenséget.

A hadi szerencse sokáig kedvezett Aenéasnak, de egy véletlen megállitá őt győzelmes utjában. Coroebusznak az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy a trójai katonák cseréljék fel az elesett görögök sisakját, pajzsát, mely cserének ama gyászos következménye lett, hogy egymást öltek a trójaik.

Ez volt Coroebus nász-napja.

Cassandra fehér öltözetben, mint Appollo jósnője ott térdelt összekulcsolt kezekkel Minerva szobra lábainál. Nem voltak könyek kialudt szemében, mert látta a csilagtalan jövendőt, mit Apollo föltárt előtte, visszautasitott szerelme büntetéséül.

Várta Ajaxot, a második elutasitott szeretőt, ki a mellékcsarnokban öldökölt. Nem várt segélyt sem az égtől, sem jegyesétől, kin baljóslata beteljesült már; Coroebus elesett, első a trójaiak közt. Most már hasztaian volt jóstehetsége; látá a porba omlott haza sorsát. Priamos gyászvégzetét, a könyörtelen Agamemnont, ki a királylányt rabnőül fogja elhurczolni Micenaébe.

— Hol vagy Cassandra? — kiáltá most egy fenyegető hang a homályba borult templomban.

— Itt vagyok! — felelt az áldozat.

— Ha látta volna valaki egymás mellett e két alakot, azt mondta volna rá: az élet jó és rossz szelleme.

— Végre birtokomban vagy! — suttogá Ajax kéjittas hangon.

— Tudom sorsomat — felelt vértanui lemondással Cassandra — jobb szeretném, ha rögtön megölnél, de te ezt nem mered tenni, hanem meggyalázod az isten szolgálóját . . .

E pillanatban megmozdult Minerva szobra, és egy nyil patant el Ajax feje fölött, de ez csak intés volt.

Az örjöngő szenvedélynek sajátja az, hogy nem hallgat sem égi, se földi intésekre, hanem megy vakon sötét célja felé és csak akkor nyitja föl szemeit, midőn már áldozatát elejtette.

A lokrisi király fia nem türheté, hogy kezeit visszautasitsák, eljött erővel eljegyezni azt, ki Apollót is visszautasitá.

— Ajax! — szólt szeliden Cassandra, te a locrisi király fia vagy, mint ilyennek tudnod kell, mily tisztelet illeti Pallas képét és templomát. Ne fertőztesd be szentségtelen kardjaiddal, fuss! — mert elérnek az istennő bosszuálló nyilai itt a templomban, elérnek a tengeren is, midőn hazádba vitorlázol. Te csak a jelen percet látod, mely rád nézve szégyen; én látom a jövő titkait fátyol nélkül; az rám nézve isteni dicskör.

Ajax siket maradt a könyörgő szűz előtt, a többit tudjuk a történelemből.

— Hallgas rám Ajax, Agamemnon közeleg. Mindjárt a templomba lesz; de mielőtt kiragadna karjaidból, eléd tárom jövő sorsodat: »Vesta temploma tele van kincsekkel és aranynyal, mert a trójaik oda hordák drága ékszereiket, mindezt a győztes vezérek felosztják egymás közt. Neked is gazdag zsákmány jut, de én nem leszek a zsákmányok közt, mert Agamemnon kiragad karjaidból. Midőn kincsekkel megrakva vissza fogsz vitorlázni hazádba, Pallas bosszuálló nyilai fel fogják gyujtani kincses hajódat, téged pedig egy éles kőszikla tetejére fog szegezni nyilával:«

Scopulo infixit acuto.

Hahaha! — kacagott Ajax.

Ajax nem tartozott azok közé, kik hisznek a jóslatokba, mindamellett felbőszült e fenyegetésekre és vad erőszakkal kiakará hurcolni a templomból az áldozatot.

Cassandra kimerülve, a kőpallóra rogyott.

E percben nehéz léptek hangzottak a teplom küszöbén és — Agamemnon jelent meg rettentő pallosával.

(Folyt. köv.)

Rumbach Mihály, Katymáron Till Imre. Kátyon Horváth György Keresztúron Arnold Károly. Hudák Gábor. Kernyaján id. Stelczer János. Kis-Keren Simon József. Kiszácson Vojnits David. Kolluthon Zimmermann György. Kovil-Szt.-Ivánon Vracsarits Gliso. Kucurán Luszkanszky Bertalan. Kulán Dosztig József, Mihályi János. Kunbaján Bradt Antal. Madarason Neubach Lipót dr. Martonoson Eremits Vlajkó. Mélykuton Mikó Mihály. Moholon Joszimovits Lázár, Radulovits Nikola, Vén Ferenc. Monostorszegen Bikitzky Tamás. Mosorinban Laczkovits József. Nemes-Militicsen dr. Szécsényi Tamás, Vidákovits Pál. Német-Palánkán Gromon Dezső, Nagy Mihály, Novoszellőn Berzenkovits Péter. Ó-Becsén dr. Vojnovits Áron, Soós Gábor Fetter János Gortva Lázár, Vibirál József. Obrováczon Szauter István, dr. Potucsek János. Ó-Futtakon Kovacsevits István. Ó-Kanizsán Popovits György, Mihályi Sándor, Dukai István. Szerdahelyi János. Ó-Keren Szmiha Kálmán. Ó-Morovicán Mangh István. Vojnits Dávid. Ó-Palánkán Sztojakovits Milos. Ó-Szivacon Dobák Béla. Trischler Ferenc. Ó-Sztaparon Momirovits István. Bunyevcsey Szimó. Ó-Verbászon dr. Molnár Károly. Pacséron Mészáros Antal. Parabutyon Szalai József. Petrovácon Mrva György, Árnyas András. Petrovoszellőn Sztáresevits Jenő. Százmán Károly. Piroson Szabó Péter. Pivnicán Scultéty Kornél. Scultéty Ede. Prigl.-Szt.-Ivánon ifj. Michels János. Rác-Militicsen Deim Lipót. Rigyicsán ifj. Szujer János. Szántován Paul József. Szekhegyen Weinrich Dániel. Szenttamáson Matoss János. Stefanovits István. Drakulits Miklós. Manojlovits Lázár. Szilbásos Gruits János. Szóntán Ribiczey Béla. Sztanisicson Czirfusz Ferenc id., Neszmirák Ferenc. Temerinben Zsigmond Dénes, Lakatos Péter. Zittl Róbert. Tisza-földváron Vinkler József. Lakatos Béla. Titelen dr. Nagy Kálmán. Topolyán Radimetszky Ferenc. dr. Koch Mór. Torzsán Gutwein Lajos. Tovarisován Tillinger Sándor. Turián Vujesits Pál. Uj-Futtakon Mihalovits Sándor. Uj-Sodvén Leopold Jakab. Zsigmond Günter Uj-Szivaczon Hettesheimer Henrik. Uj-Verbászon Sándor Béla. dr. Rátai József. Vaskuton Pacher Béla. Veprovácon Faller Alajos. Zentán Boromisza János, Rezsnyi Aurél. Szekfű György, Kikirics János. Zsablyán dr. Schmausz Antal.

* **Util-podgyászok házhoz szállítása a vasutról.** A magy. kir. államvasutak igazgatósága tudatja: A fővárosba érkező közönség kényelmére intézkedett a m. kir. államvasutak igazgatósága, hogy az utasok podgyásza a pályaudvaron alkalmazott vasuti hordárok által kivánatra — mérsékelt dij mellett — házhoz szállitassék.

* **Esküvő.** Rapos Samu glozsani közszeretetben álló derék néptanító f. hó 23-án vezette oltárhoz Lehotszky Ludmilla kisasszonyt Lehotszky Károly lalityi tanító és postamester kedves leányát. Vőfények voltak: Podhradszky Vladimir és Koleszár Pál urak, koszorulányak: Lehotzky Bozsena és Mrva Vilma kisasszonyok. A fényes esküvőt vig lakoma követte fűszerezve szebbnélszebb tósztokkal a boldog ifju pár egészségére.

* **Pályázat.** A Duna-folyamnak az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal kezelése alatt álló szakaszán az ujvidéki folyam felvigyázói állomás megüresedvén ez állomásra mely az 1873. évi 2 trv. cz. értelmében első sorban kiszolgált altiszток számára van fentartva, pályázat hirdettetik. Benyujtási határidő november 25.

* **Csőd** nyittatott Weiszberger Hermann mélykuti kereskedő ellen. Bejelentési határidő november hó 30-ika a szabadkai kir. törvényszéknél.

* **Gyümölcsészeti egyesület** alakult meg Baján. Elnökévé Szabó Alajos ügyvéd. titkárjává Meskó László városi gazdasági tanácsnok választatott meg.

* **A „zentai izr. nőegylet"** 19-én tartott tánczkoszoruja meglehetős sikerültnek mondható, 142 frt bruttó bevétele 102 frtot nyujtott az egylet nemes czéljainak támogatására.

* **A bácsmegyei helyiérdekü vasutak** november 8-án lesznek a közforgalomnak átadva, Dobieczky miniszteri kiküldött f. hó 28-ától kezdve vizsgálja meg a pályavonalat, hogy meggyőződést szerezzen arról, vajjon a pálya elég biztos és alkalmas-e arra, hogy a körforgalomnak átadassék.

* **Meghivó.** Az ó-becsei polg. magyar dalkör 1889. november 10-én, vasárnap az ottani első zenekar közreműködésével a nagyvendéglő disztermében zártkörü tánczvigalommal egybekötött alapszabályszerű hangversenyt rendez. Kezdete pont $^1/_2$ 8 órakor. A tiszta jövedelem egy zongora beszerzési alapul fog letétetni, miért is felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor. Szózat. Enekli a vegyes kar. Humoristikus felolvasás. Olvassa: dr. Grünbaum Pál úr. Esti ima. Enekli a férfi kar. Duett: „A vén kupeczből. Eneklik: Barna Gizella k. a. és Szvoboda Antal úr. Szavalat. Előadja Frenner Juliska k. a. Hymnusz az éjhez. Enekli a férfi kar. Szavalat. Előadja Osztrogonácz Ferencz úr. Magyar egyveleg. Lányi Ernőtől. Enekli a vegyes kar. Ouverture. Semeramide. Előadja az ó-becsei I-ső zenekar, Constantinovits Vászó karnagy vezetése mellett.

* **A kulai rablógyilkosság** ügyében a vizsgálat megszakadt a katonai és polgári biróság között felmerült illetékességi kérdés miatt. Az ügy állása a következő: A vizsgálat folyamán ugyanis kiderült, s ténnyé vált az, hogy a gyilkosságot négyen követték el. és pedig: Krstonovits Mita kulai rendőr. Jaksits Torbiesin Jóca és Lukics testvérek, kik közül az egyik Lukics Jóca időközben besoroztatván a katonaságba az ujvidéki katonai börtönben ül. A katonai hatóság az utóbbinak kiadását megtagadta, s igy az egész vizsgálat megszakadt addigra, mig az illetékességi kérdést a miniszteriumok el nem intézik.

* **Ingyen facsemeték az államtól.** A földmivelésügyi minisztérium azon erdő birtokosokat, a kik a jövő évben kopár és futóhomokos területeken az államtól ingyen nyerendő facsemetékkel erdősítéseket akarnak eszközölni, felhivta, hogy a csemeték kiadásáért legkésőbb december hó végéig folyamodjanak. A folyamodványban fölemlitendő, hogy a befásitandó terület, mely község határában van, hány hold, milyen talaju, s hogy a beerdősítéshez milyen faju és hány éves csemeték mily cimen és mely vasuti államásra küldendők. A folyamodványhoz a kerületi erdőfelügyelőnek, vagy az illető erdészeti albizottság elnökénél arról szóló igazolványa is melléklendő, hogy a szándékolt befásitás közgazdasági szempontból szükséges. A küldendő csemeték árát és csomagolási költségeit az országos erdei alap födözi, a szállitás költségeit azonban az illető erdőtulajdonosok. A szállitásra a vasutak árkedvezményt engedélyeztek.

* **Világhirű állatseregletel** rendelkezik Ehlbeck János, mint arról a megyeház előtt nagy terjedelmű koesikkal eltorlaszolt helyiségében bárki is meggyőződhetik. Mialatt a sátort felépitették nagyszámú közönség vette körül a szabadon járó-kelő óriási elefántot, melyet az inasok s gaminok váltig iparkodtak fölboszantani s tűszurásokkal phlegmájából kihozni. Az okos állat mind e pajzsánkodásokat philosophusi türelemmel szenvedte el. Van a seregletben néhány igen szép állat, minő pl. az oroszlány, királytigris, a hyána, a leopard stb. Ajánljuk az állatvilág kedvelőinek megtekintésére. Az érdekes előadások t. i. az állatok etetése és idomása d. u. 4 és 7 órakor tartatnak naponta s belépti dij első helyen 60 kr.

* **Öngyilkossági kisérlet.** Baján Mezei Zsiga népzenész a mult szombaton hatlövetű forgópisztollyal mellbe lőtte magát, anélkül azonban, hogy a golyó nemesebb szerveket sértett volna meg, ugy hogy néhány napi ápolás után már teljesen kiépült. Megjegyzendő, hogy Mezei most már másodszor követett el öngyilkossági kisérletet.

* **Ó-Becsén** Szálas András, földmives a napokban egy koresmában mulatott s midőn innen éjjel távozván, haza indult, az utczán valaki fejbe ütötte, úgy, hogy a szegény ember holtan összerogyott.

* **Gyilkossági kisérlet.** Szabadkán Dobó Ferencz borbély mester nejével, ki okleveles bába asszony, összezsörtölődött és e hó 25-én a délutáni órákban revolverrel fejbe lőtte, a golyó nem találta halálosan, a sértés minősége azonban még nem lett kostatálva. A dühös hitves, gyilkos-merénylőt önkéntes jelentkezésére letartóztatták.

* **Krónikás adoma dr. Haynaldról.** Dr. Haynald Lajos biboros-ersekről áldozársága ötven éves jubileuma alkalmával sok érdekes apróságot elevenitenek föl. Ezek közt különösen mulatságos a következő eset, melyet a „Szegedi Hiradó" irja: Dr. Haynald még püspök korában egy nagyobb bérmautról tért hazafelé, akkori titkára, a mostani püspök, Lonhart Ferenc kiséretében. Tordán, a Biasini-féle fogadóba szállt meg pár napot töltve ott a bérmálás szentségének kiosztása végett. Egy barátságos vacsoráról éjfél felé tértek haza, és kora reggel akartak indulni Gyulafehérvárra. A titkár előkéri a számlát, a mely azonban — valószinüleg a püspöki látogatás ritkaságára való tekintettel — nagyobb volt, mint a mennyire számitottak és mint a mennyit, az utközben gyakorolt jótékonykodások miatt megapadt utipénztár elbírt volna. A jámbor titkár megütődve jelenti főnökének latin nyelven, hogy a száz forintot meghaladó számla kifizetését az utipénztár el nem birja. Egy püspök pedig csak nem hagyhat hátra kifizetetlen számlát a vendéglőben. A főpap azonban nem jön zavarba, hanem a pincért Wolf Gábor Gyógyszertárába küldi azonnal, éjfélkor meghagyva, hogy „mert a püspöknek baja van", a gazdát is, ki jó ismerőse és nagy tisztelője volt, költsék föl, mert az átadott recipét annal inkább azonnal kell megkészíteni, mert a püspök hajnalban már tovább akar utazni. A gyógyszertárba küldött és ott ereklyeként ma is őrzött „recipe" a következő volt:

Rp. Notam austriacam
Numero
Ducenta.

D. S: Egy napi használatra.
Datum.

Dr. Haynald.

A pincér teljesíti a megbizást. A gyógyszertárba becsengetett. A gyógyszerész segéd: Kovig Simon (jelenleg orvostudor Szamosujvártt), a főnök rokona és meghittje, ambiziózus fiatal ember, szerencséjének tartja, hogy habár betegségében is, de a kedvelt püspöknek szolgálatára lehet, nem kelti föl a főnököt, hanem maga lát a recipe megkészítéséhez. A gyógyszerkönyvet idegesen tizszer is végigforgatja; de ilyen szer — nincs a patikában. Lelkendezve fut a principálishoz. — Gábor bácsi, baj van, beteg a püspök, és nem tudom a recipét megkésziteni. Gábor bácsi elolvassa a recipét. — „Nem mindennapi recept: ezt magam igazitom el. Te csak feküdj le:" — válaszolt nyugodtan. Aztán a titkos helyről ki veszi a titkos szert az „egy napi használatra" kölcsön kért két darab 100 forintos osztrák banknótát, szépen beteszi egy poros skatulába, leragasztja, sőt még ostyát is ad hozzá és anélkül, hogy akár a segédnek, akár a kelnernek sejtelme is lett volna arról, hogy ez az orvosszer nem bevenni való, elküldte a rendeltetése, helyére, megizenve ő excziájának hogy használja egészséggel" és ha nem hatna eléggé, szivesen fölkel és ad még az éjjel, ha kell több dosist is. Több dosisra azonban a püspöknek nem volt szüksége. Nyugodtan kifizette száz forintot meghaladó vendéglői számláját és kora hajnalban hazahajtatott Gyulafehérvárra; a két darab százast posta fordultával, „egy napi használat" után, pontosan megküldve és megemlékezve arról, hogy mégis csak jó dolog, ha az embernek mindenfelé a hazában jó patikárusa vannak, a kik akármi recipét éjjel is oly készséggel teljesitenek.

* **Ki árulhat kártyát?** A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz a játékkártyák elárusitása tárgyában. A ki a kártyaárusitást üzletként gyakorolja, iparigazolvány váltására köteles. Azok, a kik kellő iparigazolvány alapján oly más kereskedést folytatnak, a melynek keretébe a játékkártya árusitása beilleszthető, mint pl. papirkereskedők, szatócsok, vegyesárukereskedők, ezek kereskedésre szóló általános iparigazolványuk alapján, külön iparigazolvány nélkül foglalkozhatnak játékkártya-árusitással. Ha azonban egy teljesen eltérő árucikk elárusitásával iparigazolványt nyert kereskedő, pl. vasárus, divatárukereskedő stb. kivánna játékkártya elárusitásával foglalkozni, az külön iparigazolványt köteles szerezni. — Kötelezve van erre a trafikus is, ha más tárgyak árusitásával nem foglalkoznak, ellenben ha van már ezekre szóló iparigazolványuk, akkor kártyát ennek alapján árulhatnak.

)(**A helyes érkezési rend** bizonyára hatalmas eszköz a számos alhasi-bajok ellen, de nem mindenki van abban a helyzetben, hogy az ilyen szoros diétát megtarthassa. Az emberiségnek legalább is nyolczvan százaléka él oly viszonyok közt hogy még a táplálkozási mód legszükségesebb föltételeinek, vagy általában az életrend s munkaidő követelményeinek sem felelhet meg. E tulnyomó többség számára egyenesen életszükség, hogy egy kipróbált s olcsó háziszer mindig kéznél legyen, a melylyel emésztő szerveik működésének zavarain gyorsan s hathatósan segitsenek. Ilyen olcsó háziszer a mely már évek óta kitünő hatásúnak bizonyult: Brandt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsai, melyről a belés külföld minden vidékéről érkezett dicsérő-iratok a legékesebben szólnak. Bradt Rich. gyógyszerész svájczi labdacsai a gyógyszertárakban, 70 kr, egy dobozzal, kaphatók, de jól meg kell figyelni a fehér keresztet vörös mezőben s a Rich. keresztnevet. Minthogy Magyarországban a svájczi labdacsoknak sokféle hamisitványa létezik: mindenkit óvakodásra intünk; a vigyázatlan vevő az okozandó bajt csakis önmagának tulajdoníthatja.

A közönség köréből.*)

Dobák Béla kir. ügyészről.

(Vége.)

Nunc venio ad fortissimum . . . . .

Ha Dobák Bélának épitkezéseihez fára volt szüksége, akkor parancsára egy őr kiséretében a rabok a kincstári erdőbe mentek fát lopni. Ily kiküldetésben nem egyszer lett az expeditió az erdővéd által megugrasztva, sőt 1886. évi julius hóban erdei kártétel mellett meg lettem idézve az apatini szolgabirósághoz, melynél, ugy látszik, Dobák Béla elsimitá a dolgot.

Hogy az ily folyton tartó visszaélések és scandalosus dolgok az ügyész felettes hatósága előtt titokban maradnak — nézetem szerint annak köszönhető, hogy Dobák Béla mindannyi elemeket, kiktől kötelességérzetükből folyólag oka van tartani — ténykedési köréből minden eszköz igénybe vételével eltávolitja; — igy történt meg velem, hogy midőn nevezett ügyész törvénytelen cselekményeire jóakaróim által figyelmeztetve lettem s úgy a magam személyében, mint a rabokra vonatkozólag a további szolgálatokat az ügyész magán érdekeiben megtagadtam s kénytelen volt helyettem ispánt fogadni, akkor szakácsnéja férjét alkalmazta Gomboson munkavezetőnek, — engem pedig a zombori fogházba rendelt be szolgálattételre.

Itt azután addig tartott rábeszéléssel s igérgetett nyugdijat, mignem rávett, hogy elbocsájtásomba beleegyezzem öregség czimén, holott még ma is oly életerős és edzett ember vagyok, mint bármely ujonnan kinevezett börtönőr s azért bátran alávetem magam egy orvosi vizsgálatnak.

De másrészt nem tétetett eddig Dobák Béla ellen feljelentés, mért mindenki előtt ugy tünteti fel a dolgot, hogy felettes hatósága minden visszaélésről bir ugyan tudomással, de azt jóváhagyja s egy szóval, hogy connexiói oda fent olyanok, a kikkel szemben neki senki sem árthat.

Igy történt, hogy elbocsájtásom alkalmával tette nekem a fenyegető kijelentést: »Aztán maga ne hencengjen, mert látja Szakáll Vidor alügyész is akart nekem ártani s őt csapták el.«

Felfuvalkodott pöffeszkedő s goromba modora pedig alantos közegeiben oly félelmet idéz elő, hogy senki sem meri bár törvénytelen parancsait megtagadni.

Hogy e tekintetben is szolgáljak többek között példával, megemlitem, hogy február havában éjjeli 11—12 óra közt jött a zombori fogháznál börtönvizsgálatra s mivel az ott álló Pasztrovits Simon börtönőr nem elég gyorsan zárta föl az ajtot, — ennek fegyverét az ügyész parancsára el kellett vennem s ekkor az öreg becsületes őrt úgy arczul üté, hogy balszeme tiz napon túl vérvörös maradt.

Mindeme itt előadott tényeket részint a megnevezett s még megnevezendő tanúk, részint a vizsgálat során a helyszinén megejtendő szemle, részint azon körülmény fogja constatálni, — hogy a még néhány év előtt szerény körülmények között élő s uzsora adósággal küzködő ügyész — ma a lehető legjobb helyzetben van.«

Igy szól ezen panasz!

Egy államhivatalnok, főkép pedig egy kir. ügyész ellen állitott ilyen vádak bármelyike, ha való és beigazoltatik, úgy hiszem elégséges arra, hogy azon a helyen, hol az állam tekintélyét az igazságszolgáltatás tisztaságát és szeplőtlenségét reprezentálni kell, egy pillanatig meg ne türessék; utólag arról is értesültem, miszerint ez iránt a vizsgálat Dobák Béla ellen folyamatban van s hogy Cserna főügyészi helyettes s egy delegált vizsgáló-biró a miatt tavaly itt is jártak, — de minő eredménynyel, az valószinüleg még titok, azonban aligha fog soká késni annak megtudása.

Ezen panaszon kivül, mint értesültem, boldogult Szakáll Vidor kir. alügyész is évekkel ezelőtt Dobák Béla volt főnöke ellen adott be a főügyészség, vagy az igazságügyminiszterhez egy terjedelmes előterjesztést, de ennek sorsáról sem tudhattak semmit meg az érdeklődők, — pedig hallomás szerint nem egy czifra dolog van ott megemlitve s megérdemelhetné talán a fellettes hatóság figyelmét és a kideritendők értelmében való intézkedést.

Midőn Dobák Béla kir. ügyészszel való ezen ujabbi összeütközésem köztudomásúvá volt, eljárásomat nagyon sokan helyeselték s többen szerfelett csodálkoztak, hogy ő még az olvasókörben megjelenik, miért is néhányan az olvasókörből való kiláratását is akarták kérelmezni; hogy pedig a közönség ezen ember hitelképessége és pénzviszonyait illetőleg is némi tájékozódást szerezhessen, elegendő lesz többi között annak puszta felemlitése, hogy a szükséges pénzek beszerzési forrásának megválasztásában nem lehetett valami nagyon válogatós, mert értesülésem szerint egy zombori ismert bordélyház tulajdonosné, legalább ezelőtt, nem egy követeléssel szerepelt nevezett ügyész hitelezőjeképpen, és hogy több váltója, — többnyire börtönfelügyelője és ipjának girojával ellátva, kik természetesen készséges jóindulatból emelik egy kir. ügyész hitelét — uzsorások kezeiben vannak.

Egy végnélküli czikksorozatot lehetne irni mindarról, miket nekem Dobák Béla kir. ügyészről, hivatalos és privát szereplését illetőleg, plane bizalmasan mondogattak, azonban, mint már emlitém, sem időm, sem kedvem nincsen ez emberrel foglalkozni.

Talán lesz idő és alkalom, midőn majd ismét elmondok egyet-mást.

Egyébként is nézetem szerint az előbbi cikkekben és a most közlöttek lesznek olyan hatásuak, hogy az illetékes körök Dobák Béla kir. ügyészszel foglalkozni kénytelenülnek és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Ő Nagyméltóságától — ismert jelleme, erélye és gondolkozásmódjába vetett bizalomnál fogva — elvárhatjuk, hogy ezen emberrel érdeme szerint fog elbánni.

Dr. Czvetkovits Péter.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk:

Történelmi naptár.

Szept. 28.

1859. Ritter Károly geografus megh.
1870. Strassburg kapitulál.
1983. A Hermann-szobor leleplezése.

Szept. 29.

1560. Wasa Gusztáv I. svéd kir. megh.
1854. Arnand J. L. fr. marsal és hadügym. megh.
1875. Struensee Guszt. német regényiró megh. Boroszló.

Szept. 30.

1681. A franciák megszállják Strassburgot.
1811. Augusta, első Vilmos özvegye, szül.
1870. A franczia Vinoy-hadtest veresége Páris m.

Okt. 1.

1879. Manteuffel tbnok Els.-Lothar. kormányzója lett.

Okt. 2.
331. Kr. e. Nagy-Sándor győzelme Dárius felett.
Okt. 3.
1735. Lotharingia Franciorszá́g-é lett.
1826. Baggesen dán költő megh. Hamburg.
1853. Arago Domin. fr. természettudós megh.
1866. Bécsi béke Olaszorsz. és Ausztria között.
Okt. 4.
1870. Ütköz. Epernon m.
Okt. 5.
1880. Offenbach Jak. zeneszerző megh. Páris.
Okt. 6.
1829. Stephenson meginditja az első gőzmozdonyt.
1849. A 13 aradi vértanu kivégeztetése.
1849. Grf. Batthyányi Lajos agyonlövetett.
Okt. 7.
1581. Tengeri ütközet Lepanto m.
Okt. 8.
1669. Rembrandt megh. Amsterdam.
1803. Alfieri Vittorio grf., olasz költő, megh.
1813. Riedi szövetség Bajororsz. és Ausztria k.
1862. Bismarck miniszterelnök lett.
Okt. 9.
1555. Jonas Jusztus, Luther barátja, megh.
1813. Verdi Giuseppe szül.
Okt. 10.
1870. A bajorok győzelme Artenay m.
Okt. 11.
1533. Zwingli Ulr. elesett a kappeli ütközetben.
Okt. 12.
1492. Kolumbusz felfedezte Guanahanit.
1870. A bajorok Orleanst megszálták.

CSARNOK.

Emmának.

Ha kijösz majd a temetőbe
Keresni, édes, hantomat,
Mikor a hideg siron ezer
Csillagszemecske fölfakad.

Ne verd le gyöngyét a rózsának
Mi a szélben meg-megremeg.
Hallgass a szellő fuvalmára
Hogyha még szeretsz engemet.

A virág szivem porán hajtott,
A szellő szálló sohajom,
A harmatcsepp az én ki nem sirt,
El nem zokogott — végdalom.

Doktor Ferencz.

A minta-parlament.

Péchy Tamás álma.

Ebéd után van.

Képviselőházunk elnöke, a jó öreg Péchy Tamás, a kiben nem csekély megdöbbenést kelt az a bú, hogy a két ellenzék megint készül „valamire“ álmosan bóbiskol a kereveten.

Csakhamar el is alszik . . .

És álmodik kedves szép dolgokról . . .

Álmodik egy minta-parlamentről.

*

Ott látja magát a képviselőház emelvényén. Nyugodtan mosolyog. Az elnöki csöngetyü nincs előtte. Efféle szerszámokra egy minta-parlamentben nincs szükség.

A képviselők már csaknem teljes számmal együtt vannak. Aki belép a terembe ez barátságosan üdvözli többi képviselőtársát.

Károlyi Pista gróf n y á j a s a n mosolyogva int kezével Grecsák Károly felé:

— Szervusz, édes Karesikám, t e! Hogy vagy, t e!

Csatár Zsiga keblére szoritja Pulszky Károlyt és homlokon csókolja. Polónyi és Krajcsik megölelik egymást.

Tiz óra. Az ülés már megkezdődhetnék, de a miniszterelnök még nem érkezett meg. Az elnök tehát vár még nehány pillanatig.

Végre belép a rettenthetetlen bátorságu, a hőslelkü Hoch báró is. A képviselők pártkülömbség nélkül fölállnak és háromszoros, viharos éljenzésben törnek ki.

Kaas Ivor odafut a miniszterelnök elébe és kezet csókol neki. Móricz Pál e szivreható jelenet láttára, meghatottságában könynyezni kezd.

Mikor Geszt ura leül, a képviselők is helyet foglalnak és kezdetét veheti a tanácskozás.

Napirend: A legujabb véderő 125. §-a, melynek értelmében mindazok az önkéntesek, a kik a tiszti vizsgát magyar nyelven akarják letenni, haladéktalanul főbe lövendők.

Első szónok Apponyi Albert gróf, aki igy kezdi beszédét:

T. ház! Tisztelt és kedves barátom, a miniszterelnök ur bizonyára meg fogja nekem bocsátani, ha bátorkodom kijelenteni, hogy én a törvényjavaslatnak ezt a pontját nem fogadhatom el, legnagyobb sajnálatomra nem fogadhatom el. Szerény nézetem szerint, a változatosság kedvéért talán jó volna az állam gépezetét egy kis hazafias olajjal megkenni. A szeretve tisztelt miniszterelnök ur végtelen hálára kötelezné a nemzetet, mely — jól tudom — rajongó szeretettel csügg az ő dicső személyén, ha ezt a szakaszt visszavonni kegyeskednék. Elvégre is tisztelt ház, én ugy hiszem, — és e nézetem talán helyeslésre talál, — hogy az még nem ok a halálbüntetésre, ha valaki magyarul akarja letenni a tiszti vizsgát“

Károlyi Gábor gróf közbeszól: „Persze, hogy nem!

— No de kedves képviselő úr — figyelmezteti erre az elnök a közbeszólót — ne tessék hát a tanácskozást zavarni!

— Bocsánat, többé nem fog megtörténni! — szól Károlyi Gábor gróf, udvariasan meghajtva magát.

Apponyi Albert azzal fejezi be beszédét, hogy a szakaszt nem fogadja el.

— Bizony isten kár pedig — szól hozzá a honvédelmi miniszter a beszéd után — nagy kár, hogy nem fogadod el!

— No igen — mentegeti magát Apponyi — de hát mit csináljak kegyelmes urám? Hidd el, vérzik a szivem, hogy a szakaszt vissza kell utasitanom!

Szólásra föl van még jegyezve Ugron Gábor is, a ki kijelenti, hogy Apponyi beszéde után nincs mondandója, csupán annyi, hogy a szakaszt ő sem fogadhatja el, mert az nézete szerint nem egészen igazságos!

Nem egészen igazságos! — kiált fel Orbán Balázs, szinte ijedten. — De Gábor kérlek, hogy tudsz ilyen éles kifejezést használni?

A vita be van fejezve. Következik a szavazás, melynek eredménye 126 szótöbbség a kormány részén.

A ház ezt egyhangu helyeslésssel veszi tudomásul.

Még Ábrányi Emil interpellál. Azt a kérdést veti föl, hogy a honvédségnél miért hozták be a fekete sárga zászlót? Kérdi, hogy ha már a zászló fekete-sárga, nem lehetne-e legalább a nyelét nemzeti szinüre festeni.

Fejérváry báró, honvédelmi miniszter nyomban megadja a választ az interpellációra:

„Hogy a honvédségnél miért hozták be a feketasárga zászlót? — ugymond. — A felelet nagyon egyszerü: Azért, mert háboru esetén zavart okozhatna, ha a honvédség piros-fehér-zöld, a dicső közös c s. é s k. hadseregé pedig feketesárga. No meg aztán öszintén bevallva, az én személyes izlésemnek is jobban megfelel a feketesárga zászló. A mi azt a kérdést illeti, hogy a nyeleket nem lehetne-e nemzetiszinüre festeni, válaszom röviden az, hogy: nem. Punktum. Kérem a választ tudomásul venni.“

Az interpelláló és a ház köszönettel tudomásul veszik a felvilágositást.

És ezzel az ülésnek vége.

A miniszereket távozásukkor ismét megéljenzik, az elnököt is, az államtitkárokat is.

Azután a képviselők párosan, szép sorban haladva, elhagyják a házát.

A kapu előtt a számozatlan Schneider-féle fiaker vár a miniszterelnökre.

Eötvös Károly előzékenyen nyitja ki a kocsi ajtaját és meg hajtva magát, azt mondja:

— Tessék, kegyelmes uram, tessék.

Községeknek külön árak!

Száj- és körömfájás ellen

3—5 leghathatósabb szer a

„Creolin“

melyet szavatolt kitünő minőségben, kicsiben is jutányosan ajánl

Szávoszt Alphons

az országos magyar gazdasági egyesület pártfogása alatt álló magkereskedés és gazdasági czikkek üzlete

BUDAPESTEN, Arany-János utcza 11. szám.

A legjobb czigaretta-papir.

Nem üres reklám, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségei által bebizonyult tény, hogy a

„Les Derniéres Cartouches“

cigarettapapir, BRAUNSTEIN FRÈRES gyárából PARIS, 65, Boulevard Exelmans

a legkönnyebb és legkitünőbb.

A kereskedelemben előforduló különféle jobb czigarettapapirok elökelő tudosok által összehasonlitó vegyelemzésnek alávettettek, ugy Dr. POHL a bécsi vegytani egyetem tanára, Dr. LIEBERMANN tanár a budapesti állami vegytani állomás főnöke, ujabb időben Dr. SOYKA Hygieniei tanár által a prágai német egyetemen és mindezen összehasonlitó vegyelemzések mindenkor azon eredményt adták, hogy a BRAUNSTEIN FRÈRES czég czigarettapapirosa a legfinomabb és legjobb.

Valódi csak azon papir, melynek etique tje mellékelt rajzhoz hasonló és B r a u n s t e i n F r è r e s czéget viseli. Ezen czég cigarettapapirjainál minden csomag annyit tartalmaz, a mennyi az etiquettjén feljegyezve van. — A gyár

BRAUNSTEIN FRÈRES

czég alatt Bécsben, I. ker., Schottenring 25. sz. raktárt tart czigarettapapirjai és czigarettahüvelyei elárusitására. 25—25

Rövid használat után már nélkülözhetlen fogtisztitó-szer.

KALODONT

A fogak szépsége

Uj amerikai Glycerin fog-creme (orvosilag megvizsgálva)

Sarg F. A. Fia és Társa

cs. kir. udvari szállitók

Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 11—52

Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszertárában.

Vasuti menet-rend érvényes 1889. évi október hó 1-étől.

Budapestről Eszékre	812. vegyes vonat	802. gyors vonat	814. személy vonat
Budapest Indulás	9.40 este	2.40 délu.	8.00 reg.
Kiskőrös	1.59 reg.		11.16 délel.
Szabadka	5.34 „	6.37 este	2.10 délu.
Tavankut	6.09 „	7.01 „	2.50 „
Bajmok	6.40 „	7.20 „	3.19 „
Nemes-Militics	7.25 „	7.49 „	4.12 „
Zombor	8.05 „	8.09 „	5.00 „
Prigl.-Szt.-Iván	8.36 „	8.29 „	5.35 „
Szónta	8.55 „	8.42 „	5.57 „
Gombos	9.11 „	8.53 „	6.16 „
Erdőd	10.40 délel.	9.43 „	
Dálya	10.59 „	9.55 „	
Dráva-Szarvas	11.50 „	10.27 éjjel	
Eszék Erkezés	12.21 dél	10.50 „	

Eszékről Budapestre	813. vegyes vonat	801. személy vonat	811. vegyes vonat
Eszék Indulás		5.12 reg.	4.04 délu.
Dráva-Szarvas		5.27 „	4.23 „
Dálya		5.43 „	4.43 „
Erdőd		6.08 „	5.24 „
Gombos	9.15 reg.	7.08 „	6.24 este
Szónta	9.34 „	7.21 „	6.46 „
Prigl. Szt.-Iván	9.54 „	7.34 „	7.09 „
Zombor	10.49 délel.	8.00 „	8.10 „
Nemes-Militics	11.13 „	8.14 „	8.38 „
Bajmok	12.00 dél	8.49 „	9.37 „
Tavankut	12.22 „	9.04 „	10.02 éjjel
Szabadka	12.55 „	9.27 „	10.42 „
Kiskőrös			
Budapest Erkezés	7.30 este	1.25 dél	6.40 reg.

GYORSVONAT. Budapest—Belgrád.	506.
Budapest Indulás	2.40 délu.
Szabadka „	6.26 este
Ujvidék „	8.21 „
Belgrád Erkezés	10.05 éjjel
(Közlekedik minden csütörtökön)	
Belgrád—Budapest	**505.**
Belgrád Indulás	5.30 reg.
Ujvidék „	7.43 „
Szabadka „	9.46 „
Budapest Erkezés	1.25 dél
(Közlekedik minden szombaton)	

Csatlakozások:

Szabadka—Baja: Szem.-vonat 2.45 délu. Vegy.-vonat 5.45 reg.
Baja—Szabadka: Szem.-vonat 10.26 reg. Vegy.-von. 6.50 este.
Szabadka—Ujvidék: Szem.-vonat 1.40 dél Vegy.-vonat 5.24 reg.
Ujvidék—Szabadka: Szem.-von. 11.16 dele. Vegy.-von. 7.19 este.
Szabadka—Szeged: 5.11 reg 2.35 dele. 5.10 6.32. 7.40 este.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.